

Турецкий язык с Тахсином Юджелем. Анатолийские сказки

Tahsin Yücel

Anadolu Masalları (1956)

Пособие подготовили Александра Кошманова, Илья Франк

Метод чтения Ильи Франка

Yeşiltay (Ешилтай)

Yeşiltay mavi gözlü bir çocuktu (Ешилтай /имя переводится как «зеленый жеребенок»/, голубоглазый: «с голубыми глазами» ребенок) bütün çocuklara benzerdi (на всех детей был похож). İşi gücü oyundu (занятием его были игры), güzel oyunlara bayılır (хорошие: «красивые» игры обожал), bir de masalları severdi (и сказки любил).

Yeşiltay mavi gözlü bir çocuktu bütün çocuklara benzerdi. İşi gücü oyundu, güzel oyunlara bayılır, bir de masalları severdi.

Geceleri (ночами) uyku girmezdi gözlerine (сон к нему никак не приходил: «сон не входил в его глаза»), uyumaz (он не спал), annesini de uyutmazdı (маму свою тоже заставлял не спать), gece yarısına kadar (до поздней ночи: «до половины ночи») masal anlattırırды (заставлял рассказывать сказки; *anlatmak* — рассказывать; *anlattırmak* — заставлять рассказывать). Bir türlü (в некотором роде) doymazdı masal dinlemeye (не

MOG NASYTYTYSYA SKAZKAMI: «SLUŞANBYEM SKAZKI»).

Geceleri uyku girmezdi gözlerine, uyumaz, annesini de uyutmazdı, gece yarlarına kadar masal anlattırırđı. Bir türlü doymazdı masal dinlemeye.

Dinlediđi güzelim masallar (слушая красивые сказки) düşlerine girer (он засыпал: «входил в сновидения»), düşlerinde (в своих снах) devlerle, cücelerle, dervişlerle, cinlerle, peri kızlarıyla (с великанами, гномами, дервишами /магами/, джинами, феями) birlikte gezerdi (вместе гулял); eline (в руку) bir demir asa alıp (железный посох взяв) ayaklarına (на ноги) demirden çarıklar giyerek (железные чарыки /род крестьянской самодельной обуви/ надев) yola çıkar (выходил в путь), her düşünde (в каждом своем сне) yeni yeni (все новые и новые) serüvenler yaşardı (приключения переживал). Bıkmak, usanmak bilmezdi (что такое скука и усталость, он не знал).

Dinlediđi güzelim masallar düşlerine girer, düşlerinde devlerle, cücelerle, dervişlerle, cinlerle, peri kızlarıyla birlikte gezerdi; eline bir demir asa alıp ayaklarına demirden çarıklar giyerek yola çıkar, her düşünde yeni yeni serüvenler yaşardı. Bıkmak, usanmak bilmezdi.

Uzun zaman (долгое время) böyle sürüp gitti (так продолжалось: «так продолжаясь прошло»). Yeşiltay hiçbir şeyden tat almaz oldu (Ешилтай ни от чего: «ни от какой вещи» не получал удовольствие: «вкус»), oyunları bile unuttu (игры даже забросил: «забыл»), yalnız masalları sevdi (только сказки любил). Doğru dürüst yemek bile yemez oldu (правильно питаться даже перестал: «правильную пищу перестал есть»), inceldi (похудел: «стал тонким»), yüzü sarardı (лицо побледнело), cılızlaştı (зачахнул; *cılızlaşmak* — слабеть, чахнуть; худеть; *ciliz* — немощный, чахлый, хилый).

Uzun zaman böyle sürüp gitti. Yeşiltay hiçbir şeyden tat almaz oldu,

oyunları bile unuttu, yalnız masalları sevdi. Doğru dürüst yemek bile yemez oldu, inceldi, yüzü sarardı, cılızlaştı.

Nasıl cılızlaşmasın (как ему не зачахнуть), nasıl sararmasındı (как не побледнеть)? Sokağa bile (на улицу даже) çıkmıyordu artık (не выходит больше). Arkadaşları kapısına geldiler (друзья к его двери приходили), en güzel oyuncaklarını da yanlarında getirdiler (самые красивые игрушки с собой приносили), onunla birlikte oynamak istediler (с ним вместе поиграть хотели). Yeşiltay kapıyı açmadı (Ешилтай дверь не открыл).

Nasıl cılızlaşmasın, nasıl sararmasındı? Sokağa bile çıkmıyordu artık. Arkadaşları kapısına geldiler, en güzel oyuncaklarını da yanlarında getirdiler, onunla birlikte oynamak istediler. Yeşiltay kapıyı açmadı.

Karanlık bir odaya kapanıp (в темной комнате закрывшись) sevgili düşlerine daldı (в любимые сны погружался), eşsiz serüvenler yaşadı (необыкновенные приключения переживал; eşsiz — не имеющий пары, без пары, непарный; бесподобный; необыкновенный; беспримерный). Yeşiltay'ın yaşamı (жизнь Ешилтая) şimdi bir masaldı (теперь сказкой была).

Karanlık bir odaya kapanıp sevgili düşlerine daldı, eşsiz serüvenler yaşadı. Yeşiltay'ın yaşamı şimdi bir masaldı.

Herkesin yaşadığı yaşam onu ilgilendirmiyor (жизнь других: «всеми прожитая жизнь» его не интересует; *ilgilendirmek* — *интересовать*), insanlar onu çekmiyordu (люди его не притягивают; *çekmek* — *тянуть*). Varsa da, yoksa da masallardı (ничего кроме сказок: «был ли, не был ли сказок = сказок про жили-были») sevdiği cüceler, devler, keloğlanlar, özellikle de peri kızlarıydı (любимых гномов, великанов, кельогланов и особенно фей; *keloğlan* — «лысый парень», герой турецких народных сказок, Иванушка-дурачок).

**Herkesin yaşadığı yaşam onu ilgilendirmiyor, insanlar onu çekmiyordu.
Varsa da, yoksa da masallardı sevdiği cüceler, devler, keloğlanlar, özellikle
de peri kızlarıydı.**

Yaşı epeyce ilerlemişti (он изрядно повзрослел: «его возраст изрядно продвинулся вперед»; *ilerlemek — двигаться вперед, продвигаться; проходить /о времени/*), ama Yeşiltay hep o eski mavi gözlü çocuktu (но Ешилтай все тот же прежний голубоглазый ребенок), masallarda yaşayan bir küçük çocuktan başka bir şey değildi (в сказках живущий маленький ребенок и больше ничего = не кто иной, как...: «/этого/ помимо вещью не был»; *başka — другой, иной; кроме, помимо*).

Masallardan hiç bıkmadı, usanmadı (от сказок совсем не устал, не утомился). Bir gün (однажды: «один день») gene odasına kapandı (снова в своей комнате закрылся). Masallar düşündü (о сказках задумался), içi sızladı (душа: «внутренность» заныла), hep böyle (всегда вот так) karanlık bir yerde kalmak (в темном месте оставаться) buradan çıkınca da (а выходя отсюда) ancak sıradan insanlarla karşılaşmak (только с заурядными людьми встречаться) canını sıkıyor (ему надоело: «душу сжимает»), buralardan kaçır (отсюда сбежав) gerçek masallarda yaşamak istiyordu (в истинных/настоящих сказках пожить захотел).

**Yaşı epeyce ilerlemişti, ama Yeşiltay hep o eski mavi gözlü çocuktu,
masallarda yaşayan bir küçük çocuktan başka bir şey değildi.**

Masallardan hiç bıkmadı, usanmadı. Bir gün gene odasına kapandı. Masallar düşündü, içi sızladı, hep böyle karanlık bir yerde kalmak, buradan çıkınca da ancak sıradan insanlarla karşılaşmak canını sıkıyor, buralardan kaçır gerçek masallarda yaşamak istiyordu.

Ellerini göğe doğru kaldırıp (свои руки к небу подняв) Tanrı'ya yalvardı

(Всевышнему = *Аллаху* взмолился). Kendisini bu yerlerden uzaklaştırmasını (себя от этих мест отправить подальше: «отдаление его»), alıp masallar ülkesine götürmesini (взять и в сказочную страну перенести), hiç değilse (хотя бы), bir Keloğlan yapmasını (Кельюгланом сделать) söyledi (попросил: «сказал»). Sonra gözlerini yumdu (потом глаза закрыл), çok bitkindi (очень изнуренный: «изнуренным стал»; *bitkin* — *обессиленный, изнуренный*; *bitmek* — *кончатся, иссякать*), uykuya daldı (в сон погрузился). Yeşiltay bu uykudan uyanmadı (Ешилтай от этого сна не проснулся).

Ellerini göğe doğru kaldırıp Tanrı'ya yalvardı. Kendisini bu yerlerden uzaklaştırmasını, alıp masallar ülkesine götürmesini, hiç değilse, bir Keloğlan yapmasını söyledi. Sonra gözlerini yumdu, çok bitkindi, uykuya daldı. Yeşiltay bu uykudan uyanmadı.

Uyandı ya (проснулся, но) bir başka türlü uyandı (по-другому: «другая разновидность» проснулся). Gözlerini açtığı zaman (глаза открыл когда) karanlık odasını göremedi (темную комнату не смог увидеть; *görmedi* — *не увидел*; *göremedi* — *не смог увидеть*). Çok güzel bir evin basamaklarındaydı (у очень красивого дома на ступеньках был). Olmadık şeylere (необыкновенным вещам; *olmadık* — *небывалый, невиданный*), masallara alışmıştı (к сказкам привыкший), böyle bir yerde uyanışına şaşmadı (в таком месте проснувшись, не удивился). Yalnız taşlar her yanını acıtmıştı (только камни со всех сторон причиняли боль), kalçaları sızlıyordu (бедра болели).

Uyandı ya bir başka türlü uyandı. Gözlerini açtığı zaman karanlık odasını göremedi. Çok güzel bir evin basamaklarındaydı. Olmadık şeylere, masallara alışmıştı, böyle bir yerde uyanışına şaşmadı. Yalnız taşlar her yanını acıtmıştı, kalçaları sızlıyordu.

Doğrulup başını kaldırdı (выпрямившись, голову поднял). Pencerede çok güzel

bir kız gördü (в окне очень красивую девушку увидел). Nedense bir tuhaf oldu (отчего-то ему вдруг стало не по себе: «странно стало»), gözleri karardı (в глазах потемнело). Böylesine güzel bir kız görmemişti Yeşiltay (такую красивую девушку не видел Ешилтай), düşlerindeki peri kızları bile böylesine güzel değildi (в его снах феи даже такими красивыми не были). Birdenbire (вдруг) artık onsuz yaşayamayacağını anladı (что отныне без нее жить не сможет, понял). Yaklaştı (приблизился), bir şeyler söyledi (что-то сказал). Karışık şeylerdi söyledikleri (запутанными были его слова: «запутанными вещами было сказанное им»; *karışık* — смешанный; запутанный, беспорядочный; *karışmak* — смешиваться; спутываться, запутываться), belki de güzel şeylerdi (может, и красивые вещи), "güneş" gibi, "ay" gibi, "yıldız" gibi (такие как «солнце», «луна», «звезда») sözcükler geçiyordu içinde (слова были у него на душе: «проходили внутри»). Yeşiltay çok terliyor, kekeliyordu (Ешилтай очень потеет, заикается), gözlerini güzel kızdan ayıramıyordu (глаз от красивой девушки не может отвести; *ayırma* — разделять, отделять).

Doğrulup başını kaldırdı. Pencerede çok güzel bir kız gördü. Nedense bir tuhaf oldu, gözleri karardı. Böylesine güzel bir kız görmemişti Yeşiltay, düşlerindeki peri kızları bile böylesine güzel değildi. Birdenbire artık onsuz yaşayamayacağını anladı. Yaklaştı, bir şeyler söyledi. Karışık şeylerdi söyledikleri, belki de güzel şeylerdi, "güneş" gibi, "ay" gibi, "yıldız" gibi sözcükler geçiyordu içinde. Yeşiltay çok terliyor, kekeliyordu, gözlerini güzel kızdan ayıramıyordu.

Ama kız dinlemiyordu (но девушка не слушает), işitmiyordu sanki (не слышит словно). Yeşiltay'ın yüzüne bile bakmadı (Ешилтаю в лицо даже не посмотрела). "Git buradan, Keloğlan (иди отсюда, Кельоглан: «лысый парень»), durma burda (не стой здесь), beni konuşurtma (не разговаривай со мной: «меня не заставляй разговаривать»)" dedi (сказала). "Kardeşlerim gelip (мои братья

придут) döverler seni (поколотят тебя), uşaklarım gelip gülerler (мои слуги придут, будут смеяться), seni buradan kovarlar (тебя отсюда прогонят)." Yeşiltay içini çekti (Ешилтай тяжело вздохнул: «внутренность свою вытащил»; *iç — внутренность, внутренняя часть*).

"Bana neden kel diyorsun (меня почему лысым называешь)? Benim başım kel değil ki (моя голова не лысая же)!" dedi (сказал).

Ama kız dinlemiyordu, işitmiyordu sanki. Yeşiltay'ın yüzüne bile bakmadı.

"Git buradan, Keloğlan, durma burda, beni konuşturma," dedi.

"Kardeşlerim gelip döverler seni, uşaklarım gelip gülerler, seni buradan kovarlar."

Yeşiltay içini çekti.

"Bana neden kel diyorsun? Benim başım kel değil ki!" dedi.

Güzel kız gülmeye başladı (красивая девушка смеяться начала); güldü, güldü (смеялась, смеялась), kahkahası uzun zaman kesilmedi (ее смех долгое время не прекращался; *kesmek — резать, отрезать; прекращать; kesilmek — быть отрезанным; прекращаться, переставать, утихать*).

"Başındaki kelden bile (о лысине на своей голове даже) haberin yok (не знаешь: «новости у тебя нет»; *haber — известие, сообщение, новость*), Keloğlan, bir de beni istemeye kalkıyorsun (да еще и меня пытаешься завоевать: «хотеть поднимаешься»). Kendini bil (знай свое место: «себя знай»), boyundan büyük işlere girişme (больше, чем сможешь, делать не пытайся: «за своего роста больше вещи не берись»; *girişmek — браться, приниматься за что-либо, предпринимать, затевать*), git buradan (уйди отсюда). Gitmezsen, senin için iyi olmaz (а не уйдешь, тебе будет худо: «для тебя хорошо не будет»)" diye yanıtladı (ответила: «говоря ответила», *yanıtlamak — отвечать*).

Güzel kız gülmeye başladı; güldü, güldü, kahkahası uzun zaman kesilmedi.

"Başındaki kelden bile haberin yok, Keloğlan, bir de beni istemeye

kalkıyorsun. Kendini bil, boyundan büyük işlere girişme, git buradan. Gitmezsen, senin için iyi olmaz!" diye yanıtladı.

Yeşiltay elini başına götürdü (Ешилтай руку к голове поднял: «перенес»). Olur şey değil (не может быть: «возможная вещь нет»), keldi (он был лысым), söyleyecek bir şey bulamadı (сказать ничего не нашел), yürüdü gitti (ушел прочь: «пешком ушел»; *yürümek* — *идти, двигаться, ходить*). Gitti ya akli (ушел, но ум его), pencerede oturan güzel kızda kaldı (рядом с сидящей у окна красивой девушкой остался; *oturmak* — *сидеть*). Güzel kızın güzel yüzü (красивой девушки красивое лицо) gözlerinden silinmedi (забыть не смог: «из своих глаз не стер»). Bilmediği, görmediği bir kentteydi (в неизвестном, невиданном городе был). "Nasıl bir kent bu (что за город это)?" deyip (говоря), çevresine bakmıyordu (вокруг себя не смотрит). Yanından insanlar geçiyor (мимо него люди проходят), hiçbirini görmüyordu (никого не видит). Keloğlan olmuştu (стал Кельогланом) artık masallar ülkesindeydi (отныне был в сказочной стране), bir masal olmuştu (стал сказкой), masallar nasıl olsa (сказки, как ни крути: «как было бы») mutlu bir sonuçla biterdi her zaman (счастливым концом заканчивались всегда: «каждое/всякое время»). Bunun için (поэтому), bulanık bir sevinç uyanıyordu içinde (смутная радость просыпалась внутри; *bulanık* — *мутный; неотчетливый, расплывчатый; bulanmak* — *пачкаться, мазаться; становиться мутным, мутиться*), bir gün güzel kızla evlenebileceğini düşünerek (думая, что однажды на красивой девушке он сможет жениться; *evlenmek* — *жениться; evlenebilmek* — *сможь жениться*) durmadan yürüyordu (не останавливаясь, шел: «шел пешком»; *durmak* — *останавливаться, прекращать движение*).

Yeşiltay elini başına götürdü. Olur şey değil, keldi, söyleyecek bir şey bulamadı, yürüdü gitti. Gitti ya akli, pencerede oturan güzel kızda kaldı. Güzel kızın güzel yüzü gözlerinden silinmedi. Bilmediği, görmediği bir kentteydi. "Nasıl bir kent bu?" deyip çevresine bakmıyordu. Yanından

insanlar geçiyor, hiçbirini görmüyordu. Keloğlan olmuştu, artık masallar ülkesindeydi, bir masal olmuştu, masallar nasıl olsa mutlu bir sonuçla biterdi her zaman. Bunun için, bulanık bir sevinç uyanıyordu içinde, bir gün güzel kızla evlenebileceğini düşünerek durmadan yürüyordu.

Kentin evleri seyrekleşmeye (городские дома редели), sokaklarda dolaşanlar azalmaya başlıyordu (гуляющих по улицам меньше становилось: «уменьшаться начали»; *başlamak* — *начинаться*). En sonunda kentten çıktı (в самом конце из города вышел), iki yanı ağaçlı bir yola saptı (на аллею: «с обеих сторон с деревьями улицу» свернул). Bir ulu ağacın altında (под огромным деревом: «одним великим деревом под») oturan ak sakallı bir yaşlı adam (сидящий белобородый старик: «пожилой человек»; *yaşlı* — *пожилой, в годах; немолодой; yaş* — *возраст*) eliyle kendisini çağırdı (рукой его подозвал; *kendi[si]* — *он сам*). Yeşiltay dalgındı (Ешилтай был рассеянным; *dalgın* — *рассеянный; задумчивый, погруженный в раздумье; dalmak* — *нырнуть, /быстро/ погрузиться; забыться*), güzel kıızı düşünüyordu (о красивой девушке думал; *düşünmek* — *мыслить, думать, размышлять*), yaşlı adamı görmedi (старика: «пожилого человека» не увидел), seslenmese, yürüyüp gidecekti (если бы тот не окрикнул его, прошел бы мимо; *seslenmek* — *крикнуть, воскликнуть; позвать, подозвать; ses* — *голос*). Ama ak sakallı adam seslendi (но белобородый старик окрикнул), bununla da yetinmeyip (этим не ограничившись) yolunu kesti (дорогу преградил: «отрезал»). Yeşiltay dalgın dalgın yüzüne baktı (Ешилтай рассеянно-рассеянно на него: «в его лицо» посмотрел):

Kentin evleri seyrekleşmeye, sokaklarda dolaşanlar azalmaya başlıyordu. En sonunda kentten çıktı, iki yanı ağaçlı bir yola saptı. Bir ulu ağacın altında oturan ak sakallı bir yaşlı adam eliyle kendisini çağırdı. Yeşiltay dalgındı, güzel kıızı düşünüyordu, yaşlı adamı görmedi, seslenmese, yürüyüp gidecekti. Ama ak sakallı adam seslendi, bununla da yetinmeyip yolunu kesti. Yeşiltay

dalgın dalgın yüzüne baktı:

"Ne var, neden yolumu kestin (что случилось: «что есть», почему дорогу преградил)?" diye sordu (спросил: «говоря спросил»).

"Yüzüme bak, gözlerime bak (мне в лицо посмотри, мне в глаза посмотри)," dedi yaşlı adam (сказал старик), "üstüme başıma iyice bir bak (на мою голову хорошенько посмотри)!"

Yeşiltay da baktı ya pek bir şey anlayamadı (Ешилтай-то посмотрел, но ничего особенного не смог понять; *anlamadı* — не понял; *anlayamadı* — не смог понять). Yaşlı adam içini çekti (старик вздохнул):

"Çok dalgınsın (очень рассеян ты), beni tanımadın (меня не узнал)," diye söylendi (сказал).

O zaman Yeşiltay'ın gözleri sevinçle parladı (тогда: «в то время» глаза Ешилтая радостью засветились) ak sakallı adamın elini öptü (старик руку поцеловал).

"Ne var, neden yolumu kestin?" diye sordu.

"Yüzüme bak, gözlerime bak," dedi yaşlı adam, "üstüme başıma iyice bir bak!"

Yeşiltay da baktı ya pek bir şey anlayamadı. Yaşlı adam içini çekti:

"Çok dalgınsın, beni tanımadın," diye söylendi.

O zaman Yeşiltay'ın gözleri sevinçle parladı, ak sakallı adamın elini öptü.

"Tanıdım, tanıdım (узнал, узнал)!" dedi (сказал). "Tanıdım, nasıl tanımam (узнал, как не узнать), masallardan tanırım seni (из сказок знаю тебя), dervişsin sen (дerviш ты), iyi yürekli dervişsin (добрый: «с хорошим сердцем» derviш ты)!"

Yaşlı adam gülümsedi (старик улыбнулся):

"Evet!" dedi (да, сказал).

Yeşiltay'ın koluna girip (Ешилтая взяв под руку) ağacın dibine götürdü (привел под дерево; *dip* — дно; *корень, основание /чего-либо/*), oturdu (сел), ona da bir yer gösterdi (и ему место указал).

"Anlatma (не объясняй; *anlatmak* — объяснять, рассказывать), hepsini biliyorum!" dedi (все знаю, сказал).

"Tanıdım, tanıdım!" dedi. "Tanıdım, nasıl tanımam, masallardan tanırım seni, dervişsin sen, iyi yürekli dervişsin!"

Yaşlı adam gülümsedi:

"Evet!" dedi.

Yeşiltay'ın koluna girip ağacın dibine götürdü, oturdu, ona da bir yer gösterdi.

"Anlatma, hepsini biliyorum!" dedi.

Yeşiltay'a yardım edeceğine söz verdi (Ешилтаю помочь: «помощь сделать» пообещал: «слово дал»). Ama bu iş çok güç bir işti (но эта задача: «работа» была очень тяжелой задачей). Yeşiltay gelmiş geçmiş kızların (Ешилтай из всех девушек: «приходящих, проходящих девушек») en güzeline (самой красивой), en kendini beğenmişine (самой самовлюбленной «себя любящей»), üstelik (и сверх этого) en zenginine (самой богатой) gönül vermişti (сердце отдал). Ama Tanrı da umut vermişti insanlara (но Аллах надежду дал людям), akıl, hüner, güç vermişti (ум, хитрость, силу дал). Sonra (потом) her insana zayıf bir yan vermişti (каждому человеку слабое место: «сторону» дал). Kendini beğenmiş, güzel kızın da (у самовлюбленной, красивой девушки тоже) zayıf bir yanı vardı kuşkusuz (слабое место было, несомненно; *kuşkusuz* — безо всякого сомнения; несомненно; *kuşku* — настороженность; сомнение; подозрение). İşte bunu anlamaya çalışacaklardı (ну вот это понять они и будут стараться: «понимать стараться будут»; *çalışmak* — работать, трудиться; стараться, пытаться), her şeyi deneyecekler (все: «всякую вещь» испробуют; *denemek* — испытывать; подвергать испытанию, проверять на опыте), umutlarını kesmeyeceklerdi (надежды свои не потеряют; *kesmek* — отрезать).

Yeşiltay'a yardım edeceğine söz verdi. Ama bu iş çok güç bir işti. Yeşiltay gelmiş geçmiş kızların en güzeline, en kendini beğenmişine, üstelik en

zenginine gönül vermişti. Ama Tanrı da umut vermişti insanlara, akıl, hüner, güç vermişti. Sonra her insana zayıf bir yan vermişti. Kendini beğenmiş, güzel kızın da zayıf bir yanı vardı kuşkusuz. İşte bunu anlamaya çalışacaklardı, her şeyi deneyecekler, umutlarını kesmeyeceklerdi.

Derviş Yeşiltay'a yardım etti (дerviш Ешилтаю помог: «помощь сделал»), her şeyi denediler (все испробовали: «каждую вещь попробовали»), Yeşiltay türlü kılıklara girdi (Ешилтай разные облики принимал: «в разные облики входил»); *kılık — внешний вид, облик, форма; внешность; одежда, одеяние*), türlü hünerler gösterdi (разные хитрости показывал; *hüner — умение, мастерство, искусство: hüner göstermek — проявить талант/умение; показать свои способности*). Hiçbiri sonuç vermedi (все безрезультатно: «ни один результата не дал»). Çok güzel bir delikanlı oldu (очень красивым юношей стал), ipekler, sırmalar giydi (шелка, расшитые золотом вещи надел). Gitti, kızın penceresinin altında dolaştı (пошел, под окном девушки прогулялся; *dolaşmak — совершать круг; бродить, разгуливать, прогуливаться*). Kız bakıp yüzünü buruşturdu (девушка, взглянув, личико сморщила), penceresini kapatıp içeriye girdi (окно закрыв, скрылась внутри: «внутри зашла»). Güzel kızın penceresinin önünde (перед окном красавицы: «красивой девушки окном перед») fildişinden saray yükseltip (из слоновой кости дворец возведя; *yükseltmek — поднимать, возвышать, повышать; yüksek — высокий*) en güzel penceresine çıkarak (из самого красивого окна выглянув) güzel kızın penceresine baktı (в окно красавицы стал смотреть).

Derviş Yeşiltay'a yardım etti, her şeyi denediler, Yeşiltay türlü kılıklara girdi, türlü hünerler gösterdi. Hiçbiri sonuç vermedi. Çok güzel bir delikanlı oldu, ipekler, sırmalar giydi. Gitti, kızın penceresinin altında dolaştı. Kız bakıp yüzünü buruşturdu, penceresini kapatıp içeriye girdi. Güzel kızın penceresinin önünde fildişinden saray yükseltip en güzel penceresine çıkarak güzel kızın penceresine baktı.

Mevsim bahardı (была весна: «время года была весна»), güzel kız güneşleniyordu (красавица загорала; *güneş* — *солнце*), pencereye fildişi sarayın gölgesi vurunca (когда тень от дворца из слоновой кости достигла окна: «окна из слоновой кости дворца тень, когда достигла»; *virnak* — *бить, ударить; нанести удар; проникать, просачиваться, пробиваться; покрывать*) öfkeleni, kızdı gitti (разгневалась, разозлилась и ушла; *kızmak* — *накаляться, раскаляться; разгорячиться, распалиться; разозлиться*), Yeşiltay'ın yüzüne bile bakmadı (Ешилтая в лицо даже не взглянула). Yeşiltay'ın umutları tuzla buz oldu (надежды Ешилтая разбились вдребезги: «солью со льдом стали»), fildişinden saray eriyiverdi (дворец из слоновой кости растворился; *eritmek* — *плавить, растворять; eriyiverdi* — *сразу, легко растворился*), yerinde bir Keloğlan kaldı (на его месте Кельоглан остался), yüzünü ellerinin içine alıp (лицо руками закрыв: «лицо рук внутрь взяв») ağlamaya başladı (плакать начал).

Mevsim bahardı, güzel kız güneşleniyordu, pencereye fildişi sarayın gölgesi vurunca öfkeleni, kızdı gitti, Yeşiltay'ın yüzüne bile bakmadı. Yeşiltay'ın umutları tuzla buz oldu, fildişinden saray eriyiverdi, yerinde bir Keloğlan kaldı, yüzünü ellerinin içine alıp ağlamaya başladı.

Derviş geldi (дервиш пришел), sırtını okşadı (по спине его погладил: «его спину погладил»; *okşamak* — *гладить*). "Bu kız alınmaz bir kale sanki (эта девушка словно неприступная крепость: «неприступная крепость словно»)," dedi (сказал), "ama yeryüzünde (но на земле: «на поверхности земли»; *yeryüzü* — *земля; земная поверхность; yer* — *земля; yüz* — *лицо; поверхность*) bir sürü kız var (много девушек есть), çok güzel kızlar var, biliyor musun (очень красивых девушек, знаешь ли)?" Yeşiltay bu sözleri dinlemek bile istemedi (Ешилтай этих слов слушать даже не захотел). Gene de dervişle birlikte gitti (снова с дервишем вместе ушел), hiç yanından ayrılmadı (совсем от него: «от

его бока/стороны» не отлучался; *yan* — бок, сторона). Günler geçti (дни прошли), öğütler, sihirler, tılsımlar (наставления, колдовство, талисманы) Yeşiltay'ın acısını dindiremedi (боль Ешилтая унять не смогли; *acı* — горечь; острая боль; *dindirmek* — унимать, ослаблять /гнев, боль и т. п./; *dinmek* — прекращаться, переставать, проходить /о дожде и т. п./; униматься, проходить /о боли и т. п./; *acı dinmedi* — боль не прошла).

Derviş geldi, sırtını okşadı. "Bu kız alınmaz bir kale sanki," dedi, "ama yeryüzünde bir sürü kız var, çok güzel kızlar var, biliyor musun?" Yeşiltay bu sözleri dinlemek bile istemedi. Gene de dervişle birlikte gitti, hiç yanından ayrılmadı. Günler geçti, öğütler, sihirler, tılsımlar Yeşiltay'ın acısını dindiremedi.

Güzel kızın özlemine dayanamadı Yeşiltay (не выдержав тоски по красавице, Ешилтай; *özlem* — тоска, кручина; страстное желание/стремление /видеть кого-л., встретиться с кем-л./), ne olursa olsun onu görmek istedi (во что бы то ни стало: «что бы не случилось, пусть» ее увидеть захотел); hiç değilse (по крайней мере: «ничего если не будет») onun ellerine değmiş bir şeyi olsun istedi (пусть будет что-нибудь, до чего она дотрагивалась: «ее руки касались какой-нибудь вещи пусть, захотел), iyi yürekli dervişe yalvardı (доброего дервиша умолял; *iyi yürekli* — с добрым сердцем, добропорядочный; *yürek* — сердце). Derviş de dileğini yerine getirdi (дервиш его желание исполнил: «к месту привел»). Yeşiltay bir dilenci oldu (Ешилтай попрошайкой/нищим стал; *dilenmek* — просить милостыню, побираться, нищенствовать), güzel kızın kapısına gitti (к двери красавицы подошел), bir dilim ekmek istedi (кусочек хлеба попросил). Güzel kız bir dilim ekmek bile vermedi (красавица куска хлеба даже не дала). Yeşiltay'ı kapıdan kovdu (Ешилтая от двери прогнала).

Güzel kızın özlemine dayanamadı Yeşiltay, ne olursa olsun onu görmek istedi; hiç değilse onun ellerine değmiş bir şeyi olsun istedi, iyi yürekli dervişe

yalvardı. Derviş de dileğini yerine getirdi. Yeşiltay bir dilenci oldu, güzel kızın kapısına gitti, bir dilim ekmek istedi. Güzel kız bir dilim ekmek bile vermedi. Yeşiltay'ı kapıdan kovdu.

Yeşiltay dönüp geldi (Ешилтай вернулся назад: «вернувшись пришел»). Ağladı, kendi kendini yedi (плакал, терзался: «сам себя ел»). Gene de görmek istedi onu (снова захотел увидеть ее), ama kovulmak, küçülmek, alçalmak zoruna gidiyordu (но был вынужден быть прогнанным, униженным и оскорбленным; *zor* — сила, мощь; *nasilие, давление; принуждение; вынужденность, необходимость, zoruna gitmek* — *быть вынужденным /пострадать/*: «уйти в вынужденность»; *kovmak* — *гнать; выгонять; изгонять; kovulmak* — *изгоняться, быть изгоняемым*). İyi yürekli dervişten (добрый: «с добрым сердцем» дервиш) buna bir çare bulmasını söyledi (сказал, что этому решение найдет; *bulmak* — *находить; bulma* — *нахождение*). Derviş tam üç gün düşündü (дервиш целых три дня думал). Üç gün sonra Yeşiltay'ı yanına çağırdı (три дня спустя Ешилтая к себе: «к своей стороне/своему боку» позвал), yüzünde büyük bir keder vardı (на его лице глубокая: «большая» печаль была).

Yeşiltay dönüp geldi. Ağladı, kendi kendini yedi. Gene de görmek istedi onu, ama kovulmak, küçülmek, alçalmak zoruna gidiyordu. İyi yürekli dervişten buna bir çare bulmasını söyledi. Derviş tam üç gün düşündü. Üç gün sonra Yeşiltay'ı yanına çağırdı, yüzünde büyük bir keder vardı.

"Beni iyi dinle, delikanlı (меня внимательно послушай, юноша)," diye başladı (говоря начал = начал речь). "Çok güzel bir kuş olacaksın şimdi (очень красивой птицей станешь сейчас), görülmedik bir kuş olacaksın (невиданной птицей станешь), tüylerin gözleri kamaştırarak (перья твои глаза будут слепить; *kamaştırmak* — *ослеплять светом; kamaşmak* — *быть ослепленным ярким светом*), herkes şaşırarak (все удивятся), hayran kalacak (восхитятся: «восхищенными останутся»). Gidip penceresine konacaksın (полетишь, на ее

окно сядешь; *konmak* — садиться /о самолете, птице, пыли и т. п./), o da şaşacak (она тоже удивится). Konuşamayacaksın (не сможешь разговаривать), gülemeyeceksin (не сможешь смеяться), ağlayamayacaksın (не сможешь плакать), yalnız öteceksin (только петь будешь), bütün duygularını ötüşün belirtecek (все твои чувства твоя песня выразит; *ötüş* — манера пения птиц, пение, чириканье, щебетание; *ötmek* — петь /о птицах/; *belirmek* — показываться, обнаруживаться; *belirtmek* — определять, делать ясным; показывать). On beş gün boyunca (на протяжении пятнадцати дней) böyle kalacak (таким останешься), on beş gün tamamlanmadan (по истечении пятнадцати дней; *tamamlamak* — завершать, заканчивать, кончать; достигнуть определенного возраста, исполняться; *tamat* — полный, весь; законченный) buraya döneceksin (сюда вернешься). Dönmezsen (если не вернешься), başına her şey gelebilir (с тобой может произойти что угодно: «на твою голову каждая вещь прийти может»). Hadi şimdi (давай-ка сейчас), güle güle (прощай), yolun açık olsun (в добрый путь «твоя дорога открытой будет пусть»!)” diye bitirdi (говоря закончил = закончил речь).

"Beni iyi dinle, delikanlı," diye başladı. "Çok güzel bir kuş olacaksın şimdi, görülmedik bir kuş olacaksın, tüylerin gözleri kamaştıracak, herkes şaşırarak, hayran kalacak. Gidip penceresine konacaksın, o da şaşacak.

Konuşamayacaksın, gülemeyeceksin, ağlayamayacaksın, yalnız öteceksin, bütün duygularını ötüşün belirtecek. On beş gün boyunca böyle kalacak, on beş gün tamamlanmadan buraya döneceksin. Dönmezsen, başına her şey gelebilir. Hadi şimdi, güle güle, yolun açık olsun!" diye bitirdi.

Yeşiltay çok güzel bir kuş oldu (Ешилтай очень красивой птицей стал). Uçtu gitti (улетел; *uçmak* — летать), güzel kızın penceresine kondu (на окно красавицы сел). Güzel kız bu kez gülümsedi (красавица в этот раз улыбнулась). Yeşiltay'ı bir altın kafese koydu (Ешилтая в золотую клетку посадила; *koymak* — ставить, помещать, класть) odasına götürdü (в свою комнату отнесла).

Yeşiltay hem acı, hem tatlı günler (Ешилтай как горькие, так и сладкие дни) geçirdi burada (провел здесь). Acı acı öttü (горько-горько пел), çok güzel türküler söyledi (очень красивые песни: «тюркю» /*тюрецкие народные песни, обычно грустные*/ пел), türküleri iyilik, sevgi üstüneydi (песни были о добре, о любви). Kim dinlese (кто бы не услышал), gözleri yaşarır (его глаза увлажнялись; *yaş — влажный, сырой; слезы; yaşarmak — увлажняться, отсыревать; наворачиваться на глаза /о слезах/*), ağlar, sevgiyi tâ yüreğinde duyardı (он плакал, любовь в самом сердце чувствовал; *ağlamak — плакать*).

Yeşiltay çok güzel bir kuş oldu. Uçtu gitti, güzel kızın penceresine kondu. Güzel kız bu kez gülümsedi. Yeşiltay'ı bir altın kafese koydu, odasına götürdü. Yeşiltay hem acı, hem tatlı günler geçirdi burada. Acı acı öttü, çok güzel türküler söyledi, türküleri iyilik, sevgi üstüneydi. Kim dinlese, gözleri yaşarır, ağlar, sevgiyi tâ yüreğinde duyardı.

Ama güzel kız anlamadı (но красавица: «красивая девушка» не понимала). Yüreği taştan mıydı, neydi (ее сердце из камня что ли)? "Kuşum çok güzel ötüyor (моя птица очень хорошо поет)," dedi yalnız (говорила только), "kuşum güzel bir kuş (птица моя — красивая птица), eşsiz bir kuş (необыкновенная: «без пары» птица), sevinç dolu bir sesi var (радости полон голос ее: «радости полный голос у нее есть»)," diye düşündü (думала), bundan da bir övünme payı çıkardı (этим еще и хвасталась: «из этого также хвастовства долю вынула»). Dostlarını, kardeşlerini çağırıp (друзей, братьев позвав) kuşunu gösterdi (птицу свою показала). Dostları da, kardeşleri de, kendisi de çok eğlendiler (и друзья ее, и братья, и сама она очень развлеклись), gagasına, kuyuğuna dokundular (клюв и хвост трогали; *gaga — клюв; kuyrık — хвост*), güldüler (смеялись). Yeşiltay'ın içi sızladı (душа Ешилтая болела), anlayışsızlığın bu kadarına da dayanılmazdı (такого непонимания не выдерживал; *anlayışsızlık — недогадливость, несообразительность; anlayışsız — недогадливый, несообразительный; anlayış — понимание; anlamak — понимать; bu kadarına*

— *do такой степени; dayanılmaz — невыносимый, нестерпимый; dayanmak — опираться; терпеть, выносить*), insan olsa da konuşabilseydi (был бы он человеком и мог бы разговаривать), söylemediğini bırakmazdı belki (говорить не прекращал бы, наверное). Ama söyleyemiyordu (но не мог говорить), dudağı yoktu (губ у него не было), çok güzel bir gagası vardı (очень красивый клюв был), durmadan ötüyordu (без остановки пел).

Günler geçti (дни прошли).

Ama güzel kız anlamadı. Yüreği taştan mıydı, neydi? "Kuşum çok güzel ötüyor," dedi yalnız, "kuşum güzel bir kuş, eşsiz bir kuş, sevinç dolu bir sesi var," diye düşündü, bundan da bir övünme payı çıkardı. Dostlarını, kardeşlerini çağırıp kuşunu gösterdi. Dostları da, kardeşleri de, kendisi de çok eğlendiler, gagasına, kuyruğuna dokundular, güldüler. Yeşiltay'ın içi sızladı, anlayışsızlığın bu kadarına da dayanılmazdı, insan olsa da konuşabilseydi, söylemediğini bırakmazdı belki. Ama söyleyemiyordu, dudağı yoktu, çok güzel bir gagası vardı, durmadan ötüyordu.

Günler geçti.

Yeşiltay her gün biraz daha dertleniyordu (Ешилтай с каждым днем все больше мучился; *dertlenmek — испытывать страдания/мучения; переживать; горевать, огорчаться; dert — страдание; мучение; /душевная/ боль*). Küçücük altın kafesin içindeyken (в маленькой золотой клетке) insan oluvermekten (в человека превратиться), her şeyin ortaya çıkmasından (/так/ что вся правда выплывет наружу) çok korkuyor (очень боялся), eğlencelik (предметом забавы), göstermelik bir kuş (птицей, которую выставляют напоказ) olmak da zoruna gidiyordu (оставаться вынужден был). Kaçır kurtulmak istedi (сбежав, освободиться хотел) kaçıncaaya dek akla karayı seçti (но с побегом испытывал большие трудности: «с белым черное выбирал»).

On beş günün tamamlanmasına da (и до истечения пятнадцати дней) çok az bir zaman kalmıştı (очень мало времени оставалось), ama bunu düşünemedi (но об

этом не мог думать).

Yeşiltay her gün biraz daha dertleniyordu. Küçük altın kafesin içindeyken insan oluvermekten, her şeyin ortaya çıkmasından çok korkuyor, eğlencelik, göstermelik bir kuş olmak da zoruna gidiyordu. Kaçıp kurtulmak istedi, kaçınca dek akla kararı seçti. On beş günün tamamlanmasına da çok az bir zaman kalmıştı, ama bunu düşünemedi.

Havalandı (взлетел; *havalanmak* — *подниматься в воздух, взлетать, взвиваться*; *hava* — *воздух*), bulutlara doğru yükseldi (облакам навстречу поднялся). Hem üzgündü, hem dalgındı (и грустным, и рассеянным был) nereye gittiğini bilmiyordu (куда летел, не знал). Yalnız dertli dertli ötüyordu (только грустно-грустно пел), güzel kızın güzel yüzü (красавицы прекрасное лицо) gözlerinin önüne geliyor (его взору представляется), kulağında kahkahaları çınlıyordu (в его ушах ее хохот звенит; *çınlatmak* — *звенеть*, *kulağı çınlıyor* — *у него звенит в ушах*), daha acı, daha yanık bir sesle ötüyordu (еще более горьким, более трогательным: «сгоревшим/обожженным» голосом поет). O böyle öttükçe (он так пел), bütün kuşlar çevresinde toplanmaktaydı (что все птицы вокруг него собирались; *çevre* — *окружность*). Onunla birlikte geliyor (вместе с ним летят), türküsünü dinliyorlardı (его песню слушают), dinledikçe gözleri yaşarıyordu (слушают, и глаза наполняются слезами: «их глаза увлажняются»). Öyle görünüyordu ki (так выглядело), kuşlar her şeyi anlamaktaydı (словно птицы все понимают: «в понимании находятся»).

Havalandı, bulutlara doğru yükseldi. Hem üzgündü, hem dalgındı, nereye gittiğini bilmiyordu. Yalnız dertli dertli ötüyordu, güzel kızın güzel yüzü gözlerinin önüne geliyor, kulağında kahkahaları çınlıyordu, daha acı, daha yanık bir sesle ötüyordu. O böyle öttükçe, bütün kuşlar çevresinde toplanmaktaydı. Onunla birlikte geliyor, türküsünü dinliyorlardı, dinledikçe gözleri yaşarıyordu. Öyle görünüyordu ki, kuşlar her şeyi anlamaktaydı.

Hava sıcaktı (погода была жаркой; *hava — воздух; погода*), aşağıda yeşil ağaçlar vardı (внизу зеленые деревья были; *aşağı — низ, нижняя часть*), yeşil ağaçların dalları serindi (ветки зеленых деревьев давали прохладу; *serin — прохладный, свежий, serin hava — прохладная погода*), kuşlar bu dallarda dinlenirlerdi (птицы на этих ветвях отдыхали). Dağ başlarında (на вершинах гор), yeşil çayırlarda (на зеленых лугах) pınarlar vardı (родники были), pınarların suyu (родниковая вода) aydınlık, duru, buz gibiydi (была чистая, прозрачная, холодная как лед: «льду подобная»), kuşlar bu sulardan içmeden geçemezlerdi (птицы, не попив этой воды, не могут мимо пролететь). Bahçelerde olgun meyvalar vardı (сады были полны спелых плодов: «в садах спелые фрукты были»), kuşlar meyvaları çok severler (птицы фрукты очень любят), yemeden edemezlerdi (не поесть не могут).

Hava sıcaktı, aşağıda yeşil ağaçlar vardı, yeşil ağaçların dalları serindi, kuşlar bu dallarda dinlenirlerdi. Dağ başlarında, yeşil çayırlarda pınarlar vardı, pınarların suyu aydınlık, duru, buz gibiydi, kuşlar bu sulardan içmeden geçemezlerdi. Bahçelerde olgun meyvalar vardı, kuşlar meyvaları çok severler, yemeden edemezlerdi.

Ağaçların dallarında (в ветвях деревьев), çatılarda yuvalar vardı (в кронах были гнезда), yuvalarda yavru kuşlar (в гнездах птенцы: «детеныши птицы») kanat çırpıp (крыльями хлопали), başlarını göğe doğru kaldırıp (головы к небу подняв) gagalarını açar (клювы открывали), yem isterlerdi (есть просили), azıcık yel esse üşürler (небольшой ветер если подует, замерзнут), analarını beklerlerdi (матерей своих ждали). Ama kuşlar her şeyi unutmuşlardı (но птицы все: «каждую вещь» позабыли), Yeşiltay'ın ardından gidiyor (позади Ешилтая летят), Yeşiltay'ın türküsünü dinliyorlardı (песню Ешилтая слушают). Yeşiltay'sa hiçbirine bakmıyordu (Ешилтай же ни на кого не смотрит), derdini anlamaları (то, что его горе понимают), durumuna acımaları (его положению)

сострадают) hiçbir şeyi değiştirmiyordu (ничего не меняет).

Yeşiltay durmadan uçuyordu (Ешилтай без остановки летел).

Ağaçların dallarında, çatılarda yuvalar vardı, yuvalarda yavru kuşlar kanat çırpar, başlarını göğe doğru kaldırıp gagalarını açar, yem isterlerdi, azıcık yel esse üşürler, analarını beklerlerdi. Ama kuşlar her şeyi unutmuşlardı, Yeşiltay'ın ardından gidiyor, Yeşiltay'ın türküsünü dinliyorlardı. Yeşiltay'sa hiçbirine bakmıyordu, derdini anlamaları, durumuna acımaları hiçbir şeyi değiştirmiyordu.

Yeşiltay durmadan uçuyordu.

Bir ara doğduğu kentin üstüne geldi (вдруг он подлетел к городу, в котором родился), bir zamanlar dolaştığı sokakları (улицы, по которым бродил когда-то: «когда-то по которым он бродил улицы»), oturduğu evi gördü (дом, в котором он жил, увидел), bildik insanlar gördü (людей, которых он знал, увидел).

Kulağına bir ses geldi, irkildi (он услышал голос: «в его ухо один голос вошел», он вздрогнул; *irkilmek — вздрогнуть /от испуга/, отпрянуть, отшатнуться*).

"Gel, Yeşiltay, gel, bize dön (иди, Ешилтай, иди, к нам возвращайся), bizden geçme (от нас не убегай), yazık sana (жалко тебя)," diyordu bir ses (говорил голос). "Burada mutluluğa kavuşursun (здесь счастья достигнешь), en gerçek serüvenleri burada yaşarsın (самые настоящие приключения здесь переживешь)," diyordu. Yeşiltay kulağından çok, içinde (Ешилтай, глубже, чем в ушах), yüreğinde duyuyordu bu sesi (в сердце своем слышал этот голос).

Bir ara doğduğu kentin üstüne geldi, bir zamanlar dolaştığı sokakları, oturduğu evi gördü, bildik insanlar gördü. Kulağına bir ses geldi, irkildi. "Gel, Yeşiltay, gel, bize dön, bizden geçme, yazık sana," diyordu bir ses. "Burada mutluluğa kavuşursun, en gerçek serüvenleri burada yaşarsın," diyordu. Yeşiltay kulağından çok, içinde, yüreğinde duyuyordu bu sesi.

Çok tuhaf bir sestî (очень странный был голос), evlerin, ağaçların, yolların, insanların sesiydi sanki (домов, деревьев, дорог, людей был голос словно), sanki hepsi birden sesleniyordu (как будто бы все вдруг заговорили), hepsinin sesi tek bir ses oluyor (их голоса одним голосом стали), evler, ağaçlar, insanlar, yollar, sokaklar (дома, деревья, люди, дороги, улицы): "Gel, Yeşiltay, gel, bize dön, bizim gibisini bulamazsın!" diyorlardı (иди, Ешилтай, иди, возвращайся к нам, таких, как мы, не найдешь, говорили). Ama bu ses Yeşiltay'ı çekmiyordu (но этот голос Ешилтая не привлек). Yüreğinde bir eziklik duydu (в сердце тяжесть почувствовал; *ezik* — мятый, раздавленный; *eziklik* — подавленность, тяжесть; *ezmek* — толочь, мять, давить; угнетать, подавлять), içi sızladı (душа заболела). Sonra, iyice hızlandı (потом, хорошенько набрал скорость), öteki kuşlar da hızlandılar (другие птицы тоже ускорились). Çevresi kuşa kesmişti (вокруг него были сплошные птицы: «его окружность птицами сделалась»; *kesmek* — резать, разрезать, делаться, становиться), yer gök kuşla (небосвод птицами), kuşların kanat sesleriyle dolmuştu (птичьих крыльев звуками наполнился). Kocaman, uçsuz bucaksız bir bulutu andırıyorlardı (гигантскую бескрайнюю: «без края, без угла» тучу напоминали; *anmak* — вспоминать; *andırmak* — напоминать).

Çok tuhaf bir sestî, evlerin, ağaçların, yolların, insanların sesiydi sanki, sanki hepsi birden sesleniyordu, hepsinin sesi tek bir ses oluyor, evler, ağaçlar, insanlar, yollar, sokaklar: "Gel, Yeşiltay, gel, bize dön, bizim gibisini bulamazsın!" diyorlardı. Ama bu ses Yeşiltay'ı çekmiyordu. Yüreğinde bir eziklik duydu, içi sızladı. Sonra, iyice hızlandı, öteki kuşlar da hızlandılar. Çevresi kuşa kesmişti, yer gök kuşla, kuşların kanat sesleriyle dolmuştu. Kocaman, uçsuz bucaksız bir bulutu andırıyorlardı.

Ama ne çıkardı (но что произошло)? Onbeş günlük süre dolup da (как пятнадцатидневный срок подошел к концу: «наполнился»), Yeşiltay yeniden Keloğlan olunca (и Ешилтай снова Кельогланом стал), yıldırım hızıyla

(молниеносно «с молнии скоростью») düşmeye başladı (падать начал), hemen arkasından da uçsuz bucaksız bulut parçalandı (сразу за ним бескрайняя туча раздробилась; *parça* — кусок; часть; обломок, осколок). Yeşiltay hızla düşerken (Ешилтай, быстро падая) çarptığı kuşların kimileri öldü (из птиц, которых он задевал, некоторых убил; *çarpmak* — натолкнуться на что-либо, удариться, стукнуться обо что-либо; *kimî* — иной, некоторый, *kimî çocuklar* — некоторые дети). Ama sağ kalanlar korkmadılar (но те, кто выжили: «здоровыми остались» не испугались; *sağ* — правая сторона; здоровый; живой, невредимый, *sağ kalanlar* — оставшиеся в живых; *sağ kalmak* — остаться в живых), çekilmediler (не улетели: «удалились»), ölümü düşünmediler (о смерти не думали), yuvalarda kendilerini bekleyen (об их ждавших в гнездах), aç yavruları bile düşünmediler (голодных птенцов даже не подумали; *yavru* — дитя, детёныш /животных/, *kedi yavrusu* — котенок, *kuş yavrusu* — птенец).

Ama ne çıkardı? Onbeş günlük süre dolup da, Yeşiltay yeniden Keloğlan olunca, yıldırım hızıyla düşmeye başladı, hemen arkasından da uçsuz bucaksız bulut parçalandı. Yeşiltay hızla düşerken çarptığı kuşların kimileri öldü. Ama sağ kalanlar korkmadılar, çekilmediler, ölümü düşünmediler, yuvalarda kendilerini bekleyen, aç yavruları bile düşünmediler.

Здесь только небольшой фрагмент книги.

Полный текст книги можно купить на сайте www.franklang.ru в соответствующем языковом разделе (Турецкий язык), в подразделе «Тексты на турецком языке, адаптированные по методу чтения Ильи Франка»